

מ"ת 66404/06/17 - עקל ותד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

מ"ת 66404-06-17 מדינת ישראל נ' ותד(עציר) ואח'

בפני מבקש משיבה	כבוד השופט ניצן סילמן
	עקל ותד (עציר)
	מדינת ישראל

החלטה

1. כנגד המבקש הוגש ביום 29.6.17 כתב אישום המייחס לו ולנאשם נוסף עבירות של רצח בכוונה תחילה, הצתה ונשיאת והובלת נשק.
 2. ביום 13.8.17 הוחלט על מעצרו עד תום ההליכים של המבקש, ולאור קשיים ראייתיים של ממש, על מעצרו באיזוק של הנאשם הנוסף.
 3. ערר על ההחלטה בעניינו של המבקש - - נדחה.
 4. מעצרו של המבקש הוארך ארבע פעמים ע"י כב' ביהמ"ש העליון למשך 90 יום, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: "החוק", "חוק המעצרים").
 5. במסגרת בקשה חמישית להארכת מעצרו של המבקש (בש"פ 1360/19), קבע כב' השופט מינץ בהחלטתו מיום 19.3.19, כי משסיום פרשת שמיעת הראיות לא נראה באופק, נקודת האיזון בעת הזו מחייבת בדיקת חלופה למעצר מלא.
 6. על כן, הורה כב' ביהמ"ש העליון על עריכת תסקיר מסגרתו תיבחן אפשרות שחרור למעצר באיזוק אלקטרוני, כאשר אין בכך כדי להביע עמדה לאימוץ חלופה שתוצע.
 7. תסקיר מיום 17.4.19 העריך סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה של המבקש בעתיד, לאור התרשמותו כי קודים תרבותיים משפחתיים, לרבות ערך כבוד המשפחה מהווים עבור המבקש ערך עליון, ובמקרים של פגיעה בהם או בדימויו העצמי עלול לנהוג באימפולסיביות.
- כמו כן, חרף הסכם הודנא בין משפחת המבקש ומשפחת המנוח, התרשם שירות המבחן ממתיחות הקיימת בין הצדדים, וחשש כי שחרורו של המבקש יסלים המתיחות, ואף העריך סיכון כלפי המבקש

עמוד 1

עצמו.

8. בבחינת חלופת המעצר שהוצעה - איזוק אלקטרוני בדירה שהשכירה עבורו המשפחה באשקלון, ובפיקוח של בני משפחה, התרשם שירות המבחן לטובה מהמפקחים שהוצעו, אולם חרף האמור, לאור רמת הסיכון הגבוהה של המבקש ועמדת משפחת המנוח, לא הומלץ על מעצר באיזוק.

טענות המבקש -

9. בהתאם להחלטת כב' השופט מינץ, בהתחשב בחלוף הזמן ולאור חזקת החפות, נקודת האיזון השתנתה ויש **לשקול** חלופה.

10. שירות המבחן מצא כי המפקחים המוצעים מתאימים. שאלת המסוכנות לאור העבירות המיוחסות למבקש אינה ולא יכולה להיות במחלוקת, אולם יש בחלופה שהוצעה כדי לאיינה.

11. סיום ההליך העיקרי אינו נראה באופק, משנקבעו מועדים עד אוקטובר, וגם אז ככל הנראה לא יסתיים התיק. על כן, יתבקשו הארכות נוספות, ולא יחול שינוי לגבי מסוכנות המבקש.

12. התיק אינו קשור לכבוד המשפחה, נטען לסכסוך כספי. קיים הסכם הודנא בין המשפחות, אין ולא היה סכסוך, לא עלתה טענה לחשש כי משפחת המנוח עלולה לפגוע במבקש.

13. המשפחה שכרה דירה באשקלון בקומה תשיעית, ומוצע כי שני מפקחים ישהו כל הזמן עם המבקש.

טענות המשיבה -

14. אופן ביצוע הרצח בו מואשם המבקש מעיד על מסוכנות רבתי.

15. אין טענה לכרסום בראיות.

16. עד כה נשמעו כ- 37 עדים, נותרו עוד כ- 25 עדים אזרחים ועוד כ- 60 עדים שוטרים ועדים טכניים. המשיבה עושה הכל על מנת לקדם ההליך.

17. עברו הפלילי של המבקש כולל עבירה של סחיטה באיומים, שיש בה כדי להשליך על עבירת שיבוש;

הוא הורשע בעבירת סחר בסמים, ושחרר לאחר שריצה מאסר של שנתיים, כחצי שנה לפני הרצח.

18. כב' ביהמ"ש העליון בהחלטתו קבע כי הגיעה העת לבחון אפשרות לחלופה תוך משלוח לתסקיר. קצינת המבחן בתסקיר סקרה את חיי המבקש, וקבעה כי קיים סיכון להתנהגות אלימה גם כאשר תחול פגיעה בדימויו העצמי, ולא רק בכבוד המשפחה.

19. לא ניתן להתעלם מהמסוכנות האינהרנטית, ואין במעצר באיזוק והמפקחים שהוצעו כדי לאיינה.

20. הסכם הודנא, אינו סולחה. מתיחות בין המשפחות עדיין קיימת. משפחת המנוח חוששת משחרורו של המבקש.

21. שחרור לחלופה מבוסס סופו של יום על אמון. על רקע העבירות המיוחסות למבקש, עברו והתנהגותו - לא ניתן לתת בו אמון.

דין והכרעה -

22. הכלל הקבוע בסעיף 61 לחוק המעצרים מורה כי נאשם המצוי במעצר 9 חודשים ישוחרר עם חלוף 9 חודשים מיום הגשת כתב האישום כנגדו; סעיף 62 מהווה חריג לכלל ומאפשר הארכת המעצר, וכן אפשרות נוספת להאריך מעת לעת. השיקולים הנשקלים ע"י כב' בית המשפט העליון לגבי הארכת מעצר מעבר לתקופה המנויה בסעיף 61 לחוק, יפים אף לגבי השיקולים שראוי לשקול במקרה דנן.

23. יחד עם זאת יש להביא בחשבון כי כב' בית המשפט העליון **קבע כי נקודת האיזון השתנתה** ועל כן אין מקום לשוב ולהידרש לשיקולים שהיו בבסיס שאלת המעצר.

24. בעבירות הרצח, באופן טבעי, קיימת חזקת מסוכנות גבוהה, וכן קיים חשש מוחשי להמלטות מן הדין-לאור חומרת הענישה שעבירת הרצח נושאת בצידה; על כן לא בנקל **תישקל** חלופה. ראה למשל בש"פ 3790/18 **מדינת ישראל נ' אשרף טחימר**, בו גם משעסקין בבקשה שיטית, הוחלט להאריך תקופת המעצר אף מבלי לשקול חלופה.

25. במקרה בפנינו, **חרף חזקת המסוכנות, ואופן ביצוע העבירה** לכאורה ע"י המבקש, הורה כב' בית המשפט העליון כי יש לשקול חלופה, ולשם כך הורה על עריכת תסקיר שירות המבחן.

26. תסקיר זה, כאמור לעיל, קבע כי רמת המסוכנות הנשקפת מן המבקש נותרה גבוהה.

27. שאלת המסוכנות של נאשם תיבחן לאור נסיבותיו האישיות, ונסיבות המקרה, מעבר למסוכנות הכללית הנעוצה בטיב האישום כנגדו (ראה בש"פ 2666/18 פלוני נגד מדינת ישראל; בש"פ 668/18 אבו זאיד נ' מדינת ישראל).

28. אלא שכאן, כאמור, כב' בית המשפט העליון היה מודע היטב לטיב האישום, נסיבות המקרה, וחרף זאת קבע כי השתנתה נקודת האיזון. בית המשפט העליון בוודאי מודע לעברו של הנאשם, טיב המעשה והעושה, ועל כן אין מקום לשוב ולהדרש לכך בשלב זה (ועל כן מרבית טיעוני המאשימה אינם רלבנטיים לשלב זה).

29. כאמור- חרף טיב האישום, הופנה הנאשם-המבקש לבחינת חלופה; אלא שתסקיר שירות המבחן, **העלה כי גם בחלוף הזמן קיימות נסיבות אחרות, כגון רמת המתח בין המשפחות, והחשש של משפחת הקורבן, דבר המעלה כי שחרור, גם מרוחק, עלול להצית מאבק בין משפחתי מורכב.** עוד העלה תסקיר שירות המבחן כי **מסוכנותו של המשיב לא פחתה, מבחינת קווי אישיות**

30. תסקיר שירות המבחן העלה 2 נתונים משמעותיים- חשש של משפחת המנוח; המתיחות שעדיין קיימת בין המשפחות חרף הסכם ההודנא; מתיחות זו הן **כמסוכנות הנשקפת לנאשם עצמו** והן כמסוכנות למשפחת הקורבן (וחששה) מהווים פרמטר (ראה בש"פ 4235/18 מדינת ישראל נ' פלונית). חלוף הזמן לא הקהה המתח.

עוד העלה התסקיר כי גם בחלוף תקופה לא מבוטלת, לא חל שינוי באופי הנאשם ובמסוכנותו. התסקיר ציין כי מדובר במי אשר ככל שיפגע דימויו, או כבוד משפחתו, עלול גם כיום לבצע עבירות ולפגוע בזולת.

31. אמנם, בית המשפט אינו חותמת גומי של שירות המבחן; ברם- נוכח שמסוכנות הנאשם לא קהתה (ואין חולק כי בחינת קווי אישיות הנה מלאכה בה לשירות המבחן מומחיות) , ובמיוחד לאור המתיחות והחשש של משפחת הקורבן, חרף שסיום המשפט אינו קרוב, ומשלהבנתי מתנהל ההליך בקצב ראוי, עדיין כפות המאזניים אינן נוטות לעבר חירות המבקש על פני בטחון הציבור.

32. זאת ועוד- ביום 23/4/19 נחקרו בפני המפקחים המוצעים; אמנם דודו של הנאשם **עדנאן** הרשים והפגין סמכותיות, אך יתר המפקחים העלו בעיות מבעיות שונות- המפקחים סברו כי הנאשם חף מפשע, לא האמינו לאישומים כנגדו, וכלל לא היו מודעים לחלק מהעבירות שבעברו (סחיטה באיומים). אחד המפקחים ציין כי לו היה בדל חשד כנגד הנאשם לא היה מציע עצמו כמפקח (ניזאר גרה, עמ' 46 שו' 13), אחר שכח את עברו הוא וחקירותיו במשטרה (עלאא בלעום); דווקא מפקח נוסף שראיתי כסביר **(האני קטאווי)** נשא עבר פלילי, אך איני רואה בכך פסול, לאור היות הרישום מהעבר הרחוק.

למשמעות מודעות מפקחים- ראה בש"פ 999/17 מ"י נ' פלוני.

33. במארג הכולל- מסוכנות עכשווית לאור התסקיר, מתיחות בין המשפחות, וטיב 3 מחמשת המפקחים המוצעים, סבורי כי אין בחלופה להפיג החשש לאינטרס הציבורי לעת ז, ואיני סבור כי ניתן לתת אמון בנאשם בשלב זה.

34. רק לאחרונה ניתנה החלטת כב' בית המשפט העליון בבש"פ 938/19 מדינת ישראל נ' אברהם רוחן מיום 16.4.19; במסגרת הליך זה- נתבקשה הארכה 11 למעצרו של רוחן למשך 150 יום. רוחן הואשם, בין היתר, בשלוש עבירות רצח. לאחר בחינת התמונה הראייתית, קבע כב' השופט עמית כי אין להוציא מכלל אפשרות כי סופו של יום יורשע "רק" בסיוע לרצח.

למרות האמור, לא מצא כב' השופט עמית כי יש בכך כדי להטות את הכף מסגרת הדיון על הארכת המעצר לפי סעיף 62 לחוק.

חרף חומרת העבירות בעניינו של רוחן, שנאשם גם בניהול ומימון של ארגון פשיעה ותוצאותיהן הקשות של עבירות הרצח או ניסיון לרצח, יפים לעניינו דברי כב' השופט עמית בכל הנוגע לשיקולי ביהמ"ש בבחינת שאלת הארכת מעצר, כדלקמן -

"הבקשה שלפנינו אינה שגרתית במובן זה שמדובר בהארכה ה-11 שבמסגרתה מתבקשת ארכה של 150 יום, וסיום המשפט אינו קרוב גם על פי ההערכה האופטימית ביותר. לכך יש להוסיף כי עדי המדינה כבר העידו, מה שמקטין את החשש לשיבוש הליכי משפט (הגם שעד המדינה י.א. עדיין עשוי להיקרא על ידי ההגנה לדוכן העדים); כי מאז ההתנקשות ביהודה הלוי חלפו כ-16 שנה; מצבו הרפואי של רוחן אשר מצריך מעקב; העובדה שמספר רב של נאשמים בפרשה 512 כבר שוחררו; ונכונותו של רוחן להצבת תנאים נוקשים למעצר בפיקוח אלקטרוני ולהעמדת בטחונות, ערבויות ומפקחים מהימנים.

ואף על פי כן.

ההתנקשות ביהודה הלוי היא פרשה "כבדה" בפני עצמה, וגם עבירה של סיוע לרצח "בלבד" היא עבירה שנמצאת ברף גבוה ביותר בסולם העבירות, נוכח התוצאה הקשה של קיפוח חייהם של שלושה עוברי אורח ופציעתם של עשרות אחרים. אין צורך להרחיב הדיבור על המסוכנות הנובעת מהעבירה על תוצאותיה הקשות. בנוסף, וכנדבך נוסף של מסוכנות, זה הזמן להזכיר שוב את אישום מס' 1 אשר מייחס לרוחן מעמד של מנהל ומממן פעילות בארגון פשיעה. זאת, כמי שעמד בראש קבוצה עבריינית אשר חברה לארגון הפשיעה של אברג'יל, וביצעה במסגרת הארגון פעילות פלילית בתחום הסמים, הלבנת הון ו אלימות, ומימנה במישרין או בעקיפין את פעילותו הפלילית של הארגון.

לכל אלה נוסיף את עברו הפלילי המכביד של רוחן הכולל הרשעות קודמות בעבירות רכוש, אלימות, סמים, הימורים ושוחד, וסחיטה בכוח ובאיומים - עבירות בגין ריצה מאסרים בפועל; את החומר המודיעיני אשר מחזק את תמונת המסוכנות (מבלי שנעלם מעיניי כי ברגיל אין בית המשפט נדרש לחומר חסוי בהליכי מעצר); ואת החשש האינהרנטי להימלטות בעבירות כגון דא, נוכח העונש הכבד הצפוי לו באם יורשע.

אכן, המקרה שלפנינו חריג בתקופת המעצר הממושכת בה נתון רוחן, אך גם הפרשה עצמה חריגה בכל קנה מידה. לחלוף הזמן יש משקל במסגרת השיקולים להם נדרש בית המשפט בבואו להאריך מעצר לפי סעיף 62 לחוק, אך כפי שנפסק פעמים רבות, אל מול חלוף הזמן והפגיעה בחירות הנאשם ובחזקת החפות, על בית המשפט לשוות נגד עיניו גם את חומרת העבירות ומידת המסוכנות של הנאשם לציבור על רקע מכלול הנסיבות. במכלול הנסיבות מצאתי כי גם כעת, דין הבקשה להארכת מעצר להתקבל לגבי מלוא התקופה המבוקשת."

35. משכך, אני דוחה את הבקשה לחלופה, וקובע כי המבקש יוותר במעצר ממשי.

ניתנה היום, כ"ז ניסן תשע"ט, 02 מאי 2019, בהעדר הצדדים.